

DE SPIEGEL

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET DELFTSCH STUDENTENCORPS
EN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR STUDIEBELANGEN

REDACTIE: HOOFDREDACTEUR: J. P. BOURDREZ; THESAURIER: J. H. J. DE JONG;
REDACTEUREN: A. F. DE BOOY, V. R. VAN ROMONDT, H. MEYER, J. M. MATTHIJSSEN, O. W. P. MOHR
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS, BEHALVE IN DE VACANTIËN. — DE JAARGANG LOOPT VAN SEPTEMBER
TOT SEPTEMBER. — ABONNEMENT VOOR NIET-LEDEN V/H D.S.C. f4.50 PER JAAR. — LOSSE NUMMERS f0.25.
ADVERTENTIËN PER GALJARDREGEL 12½ CENT.

UITGAVE EN ADMINISTRATIE: W. D. MEINEMA - DRUKKER-UITGEVER - HIPPOLYTUSBUURT 6 - DELFT.
4e JAARGANG — VRIJDAG 16 DECEMBER 1927 — 10 BLZ. No. 14.

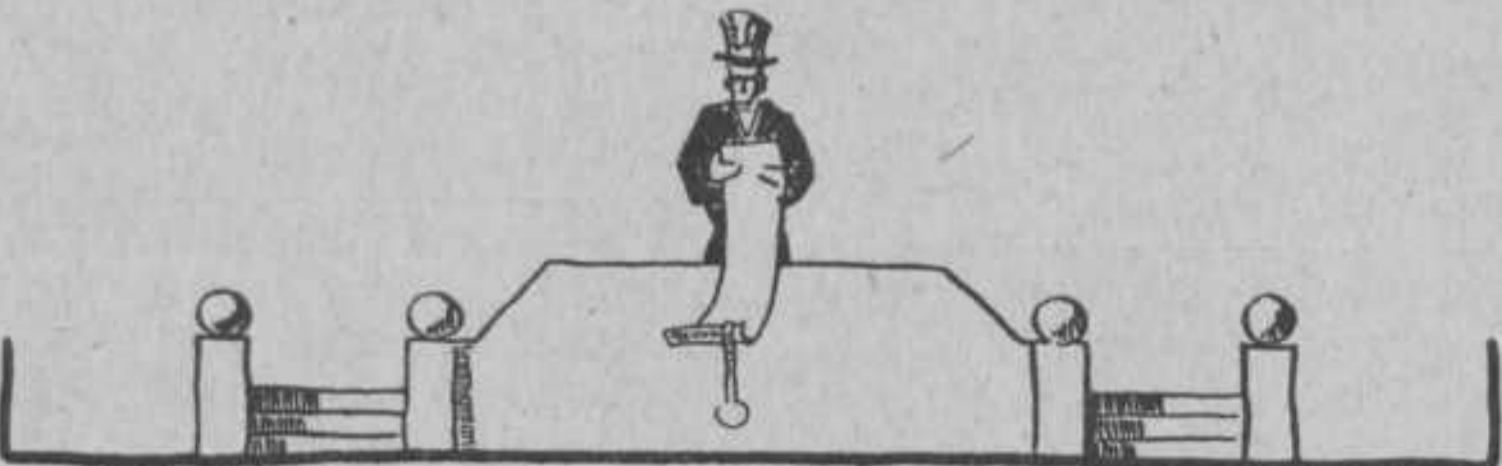
REDACTIONEEL

Ons bereikte het overlijdensbericht van
JACOBUS GERARDUS KOOLHAAS,
in den ouderdom van bijna 84 jaar.

Hoewel slechts weinigen zich Koolhaas zullen herinneren, is een kort herdenkingswoord hier toch wel op zijn plaats.

Koolhaas was gedurende omstreeks 25 jaren 2de bediende van den Senaat; hij reed als zoodanig vaak met de rijtuigen mee, en bediende den Senaat ook wel eens bij andere gelegenheden.

Toen hij ongeveer vijf jaren geleden wegens ouderdom moest bedanken voor zijn positie, was dit zeer zeker voor het Corps een verlies, daar Koolhaas' oprechte plichtsbetrachting algemeene waardeering vond. Wij weten, dat zij, die zich zijner nog herinneren, aan hem zullen blijven denken als een braaf en oprecht man.
DE REDACTIE.

UIT 'T ROODE KAMERTJE

Op de Corpsvergadering van Woensdag 6 December 1927, werd met algemeene stemmen de volgende motie aangenomen:
„Het Delftsch Studenten Corps, bijeen in zijn Vergadering op 6 December 1927, betuigt den Illustrissimus Senatus Studiosorum Amstelodamensium haar hartelijken dank voor de bijzonder gastvrije ontvangst aan den Senaat en leden van het D. S. C. bereid, ter gelegenheid van de feestelijke herdenking door het A. S. C. van het 59ste Lustrum van de Instelling van Hooger Onderwijs te Amsterdam.”

Namens den Senaat van het D. S. C.

A. M. AVERES, Vice-Secretaris.

VEREENIGINGEN

SOCIETEIT „PHOENIX”.

Den eersten en tweeden Kerstdag zal de Societeit gesloten zijn, behalve de bibliotheek, waar tevens gelegenheid tot dineeren is, volgens een eenvoudig menu. De bibliotheek is die dagen van 11 uur v.m. tot 2 uur 's nachts geopend.

Zaterdag 31 December en Zondag 1 Januari is de Societeit geheel gesloten.

J. BOSSCHER, Secretaris.

BIBLIOTHEEK.

Nieuw aangeschafte boeken.

I. NEDERLANDSCH.

- Dop Bles — Parijsche Verzen.
- Cyriel Buysse — Kerels.
- Gustaaf van Elring — „Hoog het glas!” (Zangen uit Noord en Zuid). (geschenk).
- Panait Istrati — Leven en sterven van Oom Anghel.
- Karel van den Oever — Verzen.
- M. Saltikow — De Golowljow's.
- Alie Smeding — De Zondaar.
- J. Slauerhoff — Archipel. (verzen).
- „ — Clair-Obscur. („).
- Willem de Mérode — De Rozenhof. (kwatrijnen).
- „ — De donkere bloei. (verzen).
- „ — De Overgave. („).
- „ — Het kostbaar bloed („).
- Wies Moens — Opgangen. („).
- Jef Mennekens — Keur. („).
- Urbain van de Voorde — De Haard der ziel. („).
- „ — Diepere Krachten („).
- J. J. de Stoppelaars — De Parelduiker. („).
- D. C. M. Bauduin — Het Indische leven.

II. FRANSCH.

- Francois de Bondy — Les Douces Flèches.
- Marion Gilbert — Le Joug.
- Eugène Marsan — Passantes.
- Marcel Rouff — L'Homme que l'amour empêcha d'aimer.
- Jacques Spitz — La Croisière indécise.

II. ENGELSCH.

- Arnold Bennett — The woman who stole everything.
- Rose Macaylay — Crewe Train.
- H. M. Tomlinson — Gallians Reach.

IV. DUITSCH.

- Max Brod — Die Frau nach der Man sich sehnt.
 Martin Kessel — Betriebsamkeit. (4 Novellen aus Berlin).
 " " — Gebändigte Kurven. (Gedichte).
 Hermann Kesser — Die Peitsche.
 " " — Strassenmann.
 Franz Molnár — Die Dampfsäule.

VI. GESCHIEDENIS EN LEVENSBESCHRIJVINGEN.

Carl Ludwig Schleich —

VIII. SOCIALE WETENSCHAPPEN.

- Dr. A. R. Zimmerman — Amerika, Nederland, Italië.
 Mr. Dr. Arn. Borret e. a. — Principiële Staatskunde. (Drie voordrachten).
 G. K. Chesterton — The Outline of Sanity.

IX. TECHNIEK.

H. C. A. van Kampen — Schepen die voorbijgaan.

KUNST.

- Emil Ludwig — Kunst und Schicksal.
 J. W. F. Werumeus Buning — Twee eeuwen danskunst en curiositeit.

D. S. A. F. V.

Het Bestuur schrijft dit jaar de gebruikelijke wedstrijd uit en wekt door deze de leden der Vereeniging op tot enthousiaste deelname. Nadere omschrijving der groepen per convocatie. De Jury bestaat uit eenige Eere-leden en leden van het Bestuur. Sluitingsdatum 1 Febr. 1928.

Namens het Bestuur,

W. METZELAAR, *Secretaris.*

NAAR AANLEIDING VAN „CENSUUR”.

Sedert ik in de vorige Spiegel „Censuur” schreef, is mij uit gesprekken duidelijk geworden, dat ik de Senaat niet bekrompen en kortzichtig had mogen noemen. Ik neem deze woorden dus gaarne terug.

Dit verandert echter niets aan mijn meening. Ik blijf erbij, dat deze overdrachtsrede, voor ons corpsleden uitgesproken, ook voor ons gedrukt had moeten worden. Wel begrijp ik de motieven van den Senaat, die o. a. uitgaat van de gedachte, dat deze rede door de buitenwereld niet als een persoonlijke beschouwing zal worden opgevat. Maar wij willen ons niet bekommeren om de buitenwereld. Wij willen onze gedachten vrij laten en de consequenties daarvan moeten wij durven te dragen. Ook mogen wij niet vergeten, welk een groote verantwoording de Senaat op zich neemt, wanneer hij elke mogelijkheid tot het bestrijden van de ideeën van den afgetreden president uitsluit. In deze rede, die in elk geval belangrijk te noemen is, komen veel rake gedachten tot uiting, maar ook vele die bestrijdbaar zijn. Wij moeten in staat gesteld worden, onze persoonlijke meeningen te stellen tegenover die van den spreker. Ik wijs hierbij op het m. i. juiste gebruik in Leiden, om de redevoeringen van den president van het collegium te publiceren en te doen volgen door een kritiek. In dat geval zal 't ook voor buitenstaanders veel duidelijker zijn, dat het om een persoonlijke opvatting gaat.

Ik eindig met de hoop uit te spreken, dat de heer Bauduin, als willekeurige, in de Spiegel eens iets van zijn ideeën zal laten hooren.

v. M. B.

De rectorale reden bij de senaatswisseling van het U. S. C., nemen in de *Vox* zooveel plaats in, dat er dit keer zelfs geen verslagen van lezingen of tooneeluitvoeringen de kolommen behoeften te vullen. Hoewel de beleefdheid eischt, dat deze reden aan geen critiek onderworpen worden, is een gevoel van matte vlakheid niet te onderdrukken en krijgt men den indruk, dat zelfs een blinde zich aan deze rhetorica niet kan stooten, of hier eenige kracht van uit kan gaan, wenschen wij echter te betwijfelen.

De *Virtus* is na het vermoeiende Sinter Klaas-nummer met vacantie gegaan.

Collega Brugmans van *P. C.* verrichtte weer wonderwerk voor zijn blad, met een paar geleerde tooneelverslagen. Als *P. C.* haar H. Br. niet had, waar bleef dan haar hoogdravende deftigheid? Welk intellect zou dezen fijnvoelenden psycholoog ooit kunnen vervangen? Bovendien wordt de rest van het blad met de voortzetting van de studie over de laatste jaren der Romeinsche cultuur gevuld; hoe de verwording der oude klassieke beschaving als vanonder verdorde en rottende blaren de godsdiensten als paddestoelen doet verrijzen, hoe de naderende ondergang van een wereldlijk en geestelijk imperium voert tot een wirwar van mysteriën en eerediensten naast orgieën van slemppartijen en broodronken spelen, hoe de angstige ziel vecht om het leven in een gistende, bewegende maatschappij en hoe ten slotte dit alles voert, onvermijdelijk, tot het Christendom. Bij de lezing kwamen we sterk onder den indruk van de gelijkenis met onzen tijd.

Om een uitgebreide A. K. O. te lezen, moeten we de *Clercke* eens naslaan. Dit blad heeft 3½ kolom ter beschikking, om den inhoud der andere studenten bladen in na te vertellen, doorspekt met gelamenteer over de nooden der redactie. De bijkans beruchte quaestie A. S. V.—C. S. E.—A. N. S. V.—Corpora Wageningen en Rotterdam, wordt natuurlijk gememoreerd. Een houding schijnen de algemeene studentenbladen (Ook *P. C.* zwijgt over dit geval) echter tot onzen spijt niet te mogen of niet te willen aannemen.

REPETITOREN

ANALYTISCHE, BESCHRIJVENDE MEETK. DIFFERENT. EN INTEGRAAL, Dr. A. van Thijn, ten Hovestraat 99, Den Haag.

GEWAPEND BETON, IRRIGATIE, IJZEREN GEBOUWEN door Ir. O. Stevens c.i. Aucubastraat 52, Den Haag, lijn 12. Mod. gew. bet. dict. disponibel.

LANDMETEN, WATERPASSEN, GEODESIE, KL. VIERKANTEN bij Ir. E. W. A. Staring, v. Bleiswijkstraat 45, Den Haag.

NATUURKUNDE EN THERMODYNAMICA bij Dr. W. Mander-sloot, Gevers Deynootweg 135, Scheveningen.

STAATSRECHT EN ADMINISTRATIEF RECHT bij Mr. H. P. Bennewitz, Nieuwe Plantage 72, Tel. 1189, Delft.

TOEGEPASTE EN THEORETISCHE MECHANICA THERMODYNAMICA, KINEMATICA bij Ir. R. J. Legger, ass. T. H. Toegep. Mech., Leeuwenhoeksingel 18, Delft.

TOEGEPASTE MECHANICA voor E. W. S. en M. bij Ir. J. J. Koch, ass. T. H. Hugo de Grootstraat 79.

WISKUNDE, ook BESCHRIJVENDE MEETKUNDE bij Ir. W. J. Vollewens, c.i., (oud-assistent T. H.) Alexanderlaan 5 te Rijswijk (Z.-H.).

WISKUNDE, ELECTROTECHNIEK, WISSELSTROOMTHEORIE EN THEORIE VAN MAXWELL bij Ir. Th. J. Weijers, Bilderdijklaan 64, Rijswijk.

WISKUNDE, NATUURKUNDE, MECHANICA, KL. VIERKANTEN bij Dr. Ir. E. H. M. Beekman, Maarten Trompstraat 25

Steunt Uw Adverteerders!

VAN DEN KLAARSTOEL

DELFTSCH STUDENTEN TOONEELGEZELSCHAP.

PALETTE.

Woensdag 14 December gaf het D. S. T. G. een opvoering van „Palette”, spel in vier bedrijven, van Helmuth Unger. Zooals het programma — hetwelk uitmuntend verzorgd was, met zeer goede stemming-makende onduidelijkheden in den vorm van wetenschappelijke onzin — reeds vermeldde, werd het bestaande vijfde bedrijf niet opgevoerd.

Allereerst zal ik het stuk bespreken; dit dient niet geheel objectief beoordeeld te worden, daar het Bestuur van het D. S. T. G. een stuk met vele personen wenschte, om zooveel mogelijk gelegenheid te geven aan de spelers om te oefenen. Dit had als gevolg, dat een wel wat beter en sterker stuk, t. w. Ramper van Mohr, voorloopig moest blijven liggen, om plaats te maken voor Palette.

In Palette wordt de uitwerking weergegeven, die een willekeurig geval heeft op verschillende personen; het geval, de anecdote, is het overrijden van een kind door een auto, welk kind in een huis binnen wordt gebracht; de personen zijn in de eerste plaats Palette, verder Lautenschlag, de Beursheer en eenige inwonsters van het huis, dat een pension is.

Allereerst de uitwerking op den hoofdpersoon: Palette, een held van dezen tijd. Dit stuk beschrijft den ondergang van Palette, één der weinigen in dezen tijd van berekening, egoïsme en economie, die nog waar en zuiver gevoel heeft; die zich niet in de eerste plaats afvraagt, wat de gevolgen zijn van zijn daden, maar die handelt op zijn impulsen, en dan tegenover de gevolgen komt te staan. Hij is van goede familie, maar heeft naam en geld verworpen; hij heeft in den oorlog gediend, en hij heeft de waanzin daarvan ingezien; op een nacht heeft hij de loopgraaf verlaten, en is kaarsrecht de nacht ingewandeld, zonder dat er voor hem kogels waren. Toen heeft hij een vijand ontmoet, die een vriend werd, en hij heeft diens naam aangenomen. Nu tracht hij de kost te verdienen, maar het gelukt hem amper; hij heeft echter juist een betrekking als pianist gekregen in een nachtgelegenheid.

Hij heeft een kind zien overrijden, hij heeft het van de straat opgeraapt en het naar binnen gedragen, zijn kleeren zijn besmeurd met het bloed van het kind. Het kind heeft medicijnen nodig, maar hij heeft geen geld ze te koopen; dan gaat hij bedelen bij de pensiongasten, doch ze weigeren, hoonend of met een laffe uitvlucht, tot een van hen, Hupp, een achttienjarige jongen, voor éénmaal aan zijn impuls gehoor geeft en de medicijn gaat halen. Palette strijdt met één der pensiongasten, Lautenschlag, een gewetenlooze huichelachtige bruid, reiziger in chantage, die hem een deserteur noemt en zijn ondergang wil. Dan hoort Palette, dat het kind in zijn half-bewusteloze toestand, de naam Farelli heeft geroepen: Farelli, een clown in een circus, en Palette begrijpt, dat deze Farelli het kind nog eenmaal zal doen lachen. En hij gaat naar het circus, om dezen clown te halen, niettegenstaande Hupp hem tracht te weerhouden, omdat hij er zijn betrekking mee zou verliezen. Want Palette weet, dat hij de eenige is, die dit zou willen doen; Hupp antwoordt, als Palette wat van hem vraagt, dat hij de medicijn al betaald heeft, en dit antwoord spreekt voor zich.

Dan komt Palette in het circus, en hij vraagt om den clown, Farelli. Deze blijkt een rauwe stommeling te zijn, die slechts geld wil; als Palette hem het geval uitlegt, laat het hem koud, als grapje laat hij Palette dansen op een bal, en deze doet het, om den clown maar mee te krijgen; dan valt Palette, en de lieden in het circus bulderen van het lachen, tot eindelijk Farelli zegt, te zullen komen, als Palette hem een paarlencollier geeft, voor een paardrijdster in het circus.

En Palette gaat weg; hij weet niet, waar hij de paarden moet krijgen, en hij gaat naar het cabaret, waar hij pianist is. Het toeval wil, dat daar de heer en dame zitten, door wier auto het kind is overreden, en . . . de dame draagt een paarlencollier. Palette gaat naar hen toe, en vraagt het collier, grijpt het tenslotte, doch het snoer breekt en hij snelt weg in het tumult, met drie paarden.

In het laatste bedrijf komt hij weer in het pension terug, den clown kon hij niet krijgen, dus heeft hij ingebroken bij een kleerenjood, die reeds sliep — hij had haast, iedere minuut was kostbaar — en een clownspak aangetrokken en zich geschminkt. Hij vindt geen rouge, doch kleurt zijn wangen met bloed. Hij komt in het pension, waar het kind ligt, en hij wil voor het kind dansen, grimassen maken, om het maar te laten lachen. Maar dan zegt men hem, dat het kind dood is. Dit is de laatste slag, Palette valt in elkaar, er is nu niets meer voor hem om te doen. Lautenschlag komt, met politie en Palette wordt gearresteerd, terwijl hij nog moet aanhooren, hoe Lautenschlag met huichelachtige vroomheid de moeder van het kind troost, hoe de heer, die het overreden heeft, de moeder schdeloos tracht te stellen met geld. Dan wordt hij weggevoerd. . . .

at is in het kort de inhoud van het stuk. De bijfiguren zijn

Lautenschlag, mevrouw Nebolek, juffrouw Beier en Hupp in het pension, Ada, Vuurvreter en Farelli in het circus, de heer en de dame in het cabaret.

Over het algemeen genomen is dit stuk zeker goed te noemen; er zijn wel eenige fouten in, er zijn ook bijzonder goede momenten, maar het grootste euvel ervan is wel, dat het niet sterk is; een bezwaar, dat vooral van beteekenis wordt bij een dilettanten-opvoering. Unger heeft de stemmingen in de verschillende bedrijven goed weergegeven; de benepen, kleinzielige, kletsgerige pensiongeest in het eerste; het circus-leven, met de circus-menschen, die allen wel graag weg willen van daar, maar die toch ook weer naar het circus getrokken worden, in het tweede; de stemming in het cabaret met den beurs-patser en zijn fijngevoelige maintainée, met den hinderlijk-correcten manager in het derde bedrijf. Fouten zijn de onwaarschijnlijke toevalligheden, als b.v. het geval, dat het nu juist de heer en de dame moeten zijn, die het kind overreden hebben, die in het cabaret zitten, dat juist die dame het paarden-collier moet dragen, waarom Farelli gevraagd heeft en nog enkele dingen meer. Groote verzwakkingen zijn de theorieën, die Palette zoo nu en dan verkondigt, welke herinneren aan het ouderwetsche tooneel en de handeling zeer vertragen en de aandacht verslappen. Een verzwakking is ook het revue-element, dat er hier en daar in voorkomt; zoo b.v. het derde bedrijf, waar de aandacht niet geconcentreerd wordt op Palette, doch op den heer van de beurs, zoodat dit bedrijf de loop der handeling ook verslapt, hoe goed het overigens op zich zelf ook is. Tenslotte zijn er nog eenige bombastisch-romantische momenten, als het verven van Palette's wangen met bloed.

Doch nu de opvoering.

Het spijt mij, te moeten zeggen, dat deze tegen is gevallen, dat zij stond beneden het peil van vorige opvoeringen van het D. S. T. G. Natuurlijk zijn er verontschuldigungen: de reeds genoemde bezwaren van het stuk telden in deze opvoering, die immers nimmer volmaakt kon zijn, dubbel; een dilettantenopvoering accentueert de fouten in een niet-sterk stuk. Voorts heeft de afwezigheid van den regisseur op den avond-zelve, waarschijnlijk het spel afbreuk gedaan; over het algemeen was dit op de laatste repetities beter, soms belangrijk beter.

Voor de vrouwelijke bezetting van Palette was zwak, uitgezonderd de dame in het derde Bedrijf, wier tegenspel gevoelig en beschaafd was. De andere dames-rollen echter waren belangrijk minder; het sterkst kwam dit wel uit in het begin van het vierde bedrijf, toen mevrouw Nebolek, juffrouw Beier en de moeder van het kind met z'n drieën op het tooneel stonden; deze scène was botweg schutterig te noemen. Ook Ada, het circusmeisje, viel tegen; hier was weer het bezwaar, dat haar spel uiterst dilettantisch was; geen moment wist ze een waarlijk circusmeisje te suggereeren; het was te fondant-achtig, alhoewel speciaal haar spel op den avond-zelve m. i. veel minder was dan op de repetities.

De bezwaren tegen de opvoering treffen echter niet den hoofdpersoon, Palette. Diens spel was over het algemeen, gezien ook de zeer zware rol, zeker boven het middelmatige, en in de vierde acte zelfs heel goed te noemen. Ook Lautenschlag had uitstekende momenten; speciaal de scène met Palette in het eerste bedrijf en het rouwbeklag in het vierde — ook qua tekst van groote satirische geestigheid — waren zeer goed. Ook de moeilijke rol van Hupp werd zeer voldoende gespeeld.

Vuurvreter was over het algemeen goed, zij het, dat hij enkele zwakke momenten had, terwijl Farelli eveneens goed was te noemen.

De Beursheer tenslotte in het derde en vierde Bedrijf, gaf — afgezien van het feit, dat hij de aandacht, althans in III, te veel op zichzelf concentreerde, wat echter eerder als een fout in de regie aan te merken is — een zeer juiste en aannemelijke vertolking van zijn rol, terwijl de manager nog wat vreemd stond te stuntelen.

Een zeer komische en overtuigende — door zijn verschijning geaccentueerde — creatie gaf de circus-knecht te zien.

De regie — van Cees Laseur — had als voornaamste bezwaar het vorengenoemde van het derde Bedrijf, maar was verder zeer goed. Speciale vermelding verdient de prachtige vondst, in het derde bedrijf, de overige gasten te projecteeren op een doek, om zodoende toch een restaurant te suggereeren.

De décors — van een zeer suggestieve soberheid — verdienden een bijzonder woord van waardeering ten volle; vooral die van het tweede en derde Bedrijf waren uitmuntend.

Een andere vondst was de openings-rede, die door een pop met een onverbeterlijk gezicht werd gezegd, en welke in dezen vorm zeker past in het kader van een tooneeluitvoering.

De slotredevoeringen waren vol van lof; slechts bevatte de rede van den President van den Senaat een vergissing: het is n.l. juist verheugend voor de toekomst van het D. S. T. G., dat de *hoofdrol* vervuld werd door een jongere-jaars; verder meende nog een verdeling te moeten spreken tegen een onbekend persoon, genaamd ab-actis.

A. F. de B.

Wegens plaatsgebrek moest de bespreking van de derde Film-avond tot het volgende nummer blijven liggen.

L.S.

Hiermede heb ik de eer U kennis te geven dat ik vanaf heden aan mijn Damessalon ook een naar de eischen des tijds ingerichte Heerensalon heb verbonden.

U beleeft tot een bezoek uitnodigend,

Hoogachtend,

D. van der Beek
Kapper

Voorstraat 31.

1ste Rotterdamse
Maatschappij van verzekering tegen ongevallen

**Ongevallen-,
Automobiel- en
Motorrijwiel-
Verzekering.**

GEVESTIGD TE ROTTERDAM

Boompjes 8c - Tel. 1220-1239-1240

ORTT & Co's
Handel Maatschappij
Rotterdam

Vloeibaar Zwaveligzuur
Vloeibaar Koolzuur
Vloeibaar Ammoniak
Citroenzuur, Wijnsteenzuur
Etherische Oliën, Essence
Onschadelijke Kleurstoffen

Heinekens'
Bier-
brouwerij Maatschappij
BROUWERIJEN
te AMSTERDAM en ROTTERDAM
Grootste Bierbrouwerij-
onderneming in Nederland

Hoofdagent,
J. T. POST.

Café Restaurant „De Kroon”
v. h. Stations-Koffiehuis
Houttuinen 26 - Tel. 17.

Restaurant à la carte den geheelen dag. Zalen beschikbaar voor vergaderingen, bruiloften en partijen.
Twee nieuwe WILHELMINA-BILLARDS geplaatst.
Prima consumptie. — Billijke prijzen. — AANBEV. JOH. DIJKHUIS

Eerste Delftsche Muziekschool
Dir. G. H. BROUWER
OUDE DELFT 120 — DELFT

LESGELD f5,—
2 LESSEN PER WEEK

Gelegenheid tot dagelijksche studie aan de SCHOOL zonder kosten
Violen en cello worden gratis in bruikleen afgestaan.

Eerste Delftsche Inrichting voor
Wetenschappelijk Oogonderzoek

Onder Leiding van den
Heer H. BERTEL, Arts

Spreekuur van den Arts:
Alle werkdagen 's-middags van
2-5 uur en op marktdagen van
's-morgens 9¹/₂-12 uur

CONSULT FI. 1,—

H. Bertel, Arts
L. M. v. Tetterode, Opticien
NIEUWSTRAAT 2 - DELFT

Het Sporthuis
Wijnhaven 14 - Tel. 1248

HEERENKLEEDING
MODEARTIKELN
SPORT EN MAATKLEEDING

Moderne collecties

Zeer concurrerende prijzen

HOTEL CENTRAL
CAFE-RESTAURANT
WIJNHAVEN 6-7
HUIS VAN DEN EERSTEN RANG
L. C. J. CAMPFENS

„Au Condor“
Plein 8
Den Haag

Het eerste huis voor
Import Sigaren,
Sigaretten en
Tabakken

INTERC. TELEF. No. 276 POST-GIRO No. 105456

H. C. Jedeloo & Zn.
Hofleverancier van H. M. de Koningin.
Leverancier van het D. S. Corps.

Fabriek en Magazijn van
**Gouden en
Zilveren Werken
Horloges - Juweelen
Paarlen**

MARKT 49-51
DELFT

P. M. Tamson - 's-Gravenhage
Nieuwstraat 7-9

Richter
passerdoozen IXP, enz.

Microscopen
Voorwerp- en dekglasjes

SOLIMANS
BUIENWATERSLOOT 23
DELFT

TELEFOON N° 144
HANDEL
IN
BRANDSTOFFEN

XIIde Lustrum Leeghwater.

REDE UITGESPROKEN DOOR DEN PRESIDENT, DEN
HEER W. H. ANDRAU.

Mijne Heeren Curatoren.

Mijnheer de Rector Magnificus, Mijnheer de Eere-Voorzitter van het Gezelschap Leeghwater.

Mijne Heeren Eereleden van het Gezelschap Leeghwater.

Mijne Heeren Hoogleraren.

Mijne Heeren Leden en Oud-leden van het gezelschap Leeghwater en voorts Gij allen, die deze bijeenkomst, de herdenking van het 60-jarig bestaan van het Gezelschap Leeghwater met Uw tegenwoordigheid vereert.

Dat ik U hier in zoo grooten getale aanwezig zie, stemt mij tot nadenken over het feit, of reeds uit het groote aantal belangstellenden, dat steeds de uitingen van het Gezelschap Leeghwater met interesse volgt, mag worden afgeleid, dat het Gezelschap zich in den loop der jaren die plaats in het studentenleven heeft veroverd, die de oprichters het hadden toegedacht.

Wanneer wij de doelstelling van het Gezelschap in de huidige wet nagaan, dan zien wij — Hfst. 1 Art. 2:

„Het Gezelschap stelt zich ten doel:

- a. de practische en theoretische kennis der werktuigbouwkundige wetenschap van de leden uit te breiden;
- b. de behartiging der belangen der studeerenden in de werktuigbouwkunde.”

Het is zeer goed mogelijk, ja zelfs waarschijnlijk, dat in 1867 toen het aantal studenten in de werktuigbouwkunde zooveel geringer was, eigenlijk stilzwijgend een derde alinea in dit artikel is bedoeld, en wel een bepaling in dien geest, dat het Gezelschap een hechte band zou vormen tusschen alle studeerenden in onze afdeling.

Het gezelschap moet in die tijden meer geweest zijn, dan een zuivere aaneensluiting voor belangenbehartiging; het moet geweest zijn een vereeniging met vereenigingsleven, gegrondvest op het groote gemeenschappelijk belang: „De Techniek”, maar uitgebreid met als grondslag: „Evolutie” tot een vereeniging van hen, die toen reeds zagen de geweldige invloed die de techniek zou hebben op de cultuur en die zich aaneensloten, omdat zij zich gemeenschappelijk wilden voorbereiden tot dien taak, die zij voelden, dat het leven hen zou opleggen.

En nu na 60 jaren, nu die geweldige evolutie reeds zooveel invloed gehad heeft, dat men zich moeilijk voor kan stellen, hoe in die jaren het leven was, dat men zich niet verwondert, dat men per fiets naar het station kan gaan, daar een kaartje automatisch laat afstempelen; per elektrische trein naar Rotterdam kan gaan; per mechanisch voortbewogen vervoermiddel zich laat rijden naar het stoombootje dat ons naar Waalhaven brengt, vanwaar men door de lucht naar alle deelen der wereld, zelfs ons Indië, kan vertrekken, is het dan een wonder, dat het aantal jonge menschen, dat thans ergens in die alomtegenwoordige techniek een plaats wil innemen, geschoold op de basis van Hooger Onderwijs, zóó groot is, — maar daarbij het feit, dat men later in de industrie werkzaam wil zijn zoo gewoon is geworden, dat het zich gemeenschappelijk willen voorbereiden voor de invloed, die de techniek moet hebben op 's werelds loop, evenzeer uit de aandacht der jonge studenten is verdwenen, als het groote aantal van hen het onmogelijk heeft gemaakt dit door te voeren.

En dat het thans onmogelijk is, dit ideële belang te behartigen stemt ons somber, zelfs op dit moment van herdenking van de oprichting, en met voldoening terugzien op hetgeen ondanks deze lacune door het Gezelschap in 60 jaar is bereikt.

Zeker het onder Art. 2 alinea a ten doel gestelde, uitbreiding der practische en theoretische kennis der werktuigbouwkundige wetenschap, wordt verwezenlijkt, en daarin heeft het Gezelschap, behalve de zoo gewaardeerde medewerking van de Heeren Hoogleraren, steeds hulp en bijstand mogen ondervinden van de industrie, in dien vorm, dat de ingenieurs steeds bereid worden gevonden lezingen voor het Gezelschap te houden, en dat de directies der groote bedrijven, zij het ook dat het hun veel moeilijkheden veroorzaakt, steeds het Gezelschap de gelegenheid bieden excursies naar hunne fabrieken te organiseren, en hetgeen niet minder belangrijk is, de studenten in de werktuigbouwkunde de mogelijkheid bieden in hunne werkplaatsen practisch te komen werken, opdat zij reeds in hun studententijd ingewijd worden in hetgeen de techniek later van hen zal eischen.

Ook het onder Art. 2 alinea b genoemd, n.l. de behartiging der belangen der studeerenden in de werktuigbouwkunde wordt nagestreefd, al zij het verre van mij, de resultaten zoo onverdeeld rooskleurig te noemen, als die van de eerste alinea.

Uit den aard der zaak worden die belangen gezien door het oog van jonge menschen, zijn die belangen dus mogelijk zeer eenzijdig en in strijd met de opvatting van hen, die het leven kennen en

dus weten de eischen, die aan hen gesteld werden, en die ook gesteld zullen worden aan ons, die die belangen slechts theoretisch kunnen opbouwen.

Onzes inziens culmineeren al onze Delftsche studiebelangen in „Ontwikkeling” in de eerste plaats tot wetenschappelijk technisch denkenden en in de tweede plaats tot: „mensen”, dat wil zeggen, niet tot zuiver-vertechniekte individuen.

Dat er behoefte is, ofschoon niet in zoo'n hoeveelheid als het aantal ingeschrevenen aan de Technische Hoogeschool zou doen vermoeden, aan wetenschappelijk technisch denkenden, heeft geen nadere toelichting. Het instandhouden der Technische Hoogeschool voor de gemeenschap en het bevorderen ervan voor de industrie, is wel het beste bewijs.

Dat er behoefte bestaat aan technische *mensen*, is duidelijk voor ieder, die open oog heeft voor de invloed, die de techniek gehad heeft, en nog steeds heeft op de samenleving, heeft geen nader betoog voor hen, die waarnemen de geweldige problemen op maatschappelijk gebied, die de techniek veroorzaakt en die niet door een differentiaalvergelijking zijn op te lossen.

Zooals wij het kunnen bezien, zal er in ons later leven niet slechts aan ons gevraagd worden, b.v. een afsluiter te construeeren, doch zullen wij vermoedelijk in de werkplaats eveneens voor arbeidsproblemen gesteld worden. Wanneer wij deze zouden willen oplossen, zoodat het resultaat voor de maatschappij weldadig zij, dan kunnen wij dit steeds, doordat wij in staat zijn ons te verheffen boven egoïste belangenbehartiging, doordat wij in onze jonge jaren hebben geleerd een zelfstandig en objectief oordeel te vormen. En hoe kunnen wij een oordeel vormen over menschen, indien wij ons in onze studententijd niet tot mensch ontwikkelen.

Het is dan ook niet te verwonderen, toen in de jaren 1922—1923 van onze afdeling uitging een studiehervorming, die met het laatstgenoemde al heel weinig rekening hield door een zeer starre examenregeling te scheppen, dat toen van de zijde der vakvereenigingen gewezen werd op de ongunstige invloed, die deze regeling zou hebben op de geestelijke ontwikkeling van hen, die zich hieraan zouden onderwerpen, en op de belemmering, die die ingeschrevenen in hun studie zouden ondervinden, die hun ontwikkeling onmisbaar achtten.

Voor de zuiver technische ontwikkeling is de veel gesmade „Vrije Studie” die maar al te vaak ten onzen nadeele werd en wordt uitgelegd als de vrijheid om niet te studeeren, de eenig juiste, wetenschappelijke mogelijkheid.

Als voorbeeld uit de praktijk diene de wijze, waarop aan de afdeling der Mijnbouwkunde wordt gestudeerd en examen wordt afgenomen.

Dat men dit voortaan van „Vrije Studie” niet moet beschouwen als zijnde het idee van uitsluitend jonge, onervaren menschen, diene de woorden van den Heer A. Huett, neergelegd in een artikel, getiteld „De Studie voor Werktuigkundig Ingenieur” voorkomend in het Werktuigkundig Weekblad van 1897, No. 5 te weten pagina 7.

„Zij, die enkel hunne opleiding op scholen ontvangen hebben, omringd door docenten en assistenten, die steeds gereed staan om te helpen en voor te lichten, zijn in zekere mate verwend en voelen zich allicht eenigszins verlaten, als zij in werkelijken dienst treden.

Daarom moet de leertijd in de werkplaats en de studie op de school er op ingericht zijn van den aanvang af tot zelfstandigheid op te leiden.

In goede fabrieken geschiedt dit door alleen als volontairs aan te nemen hen, die loon ontvangen willen, zij het dan ook natuurlijk veel minder dan een werkmans, die zijn vak kent. Voorts door geregeld met het personeel te komen en te gaan zonder bijzondere voorrechten.

In goed ingerichte Polytechnische Scholen wordt in dezelfde richting gewerkt, door aan alle colleges geen uitgezonderd, oefeningen te verbinden en het werk op die oefeningen gemaakt, over te leggen op de examens, die daardoor zeer bekort kunnen worden.

Op deze wijze bevordert men „eigen studie”, die verreweg vruchtbaarder is dan het schrijven van dictaten of ook wel het aankopen daarvan, hetgeen in sommige scholen zeer in trek is.

Het zelfstandig doorwerken van een goed studieboek is veel vruchtbaarder dan het eenvoudig aanhooren van een aantal voordrachten en het opschrijven van het daar aangehoorde.

Ieder die dit beproefd heeft, weet het door ervaring en daarom wordt de „eigen studie” meer en meer beschouwd als de ware beteekenis van de meer algemeene uitdrukking „vrije studie”.

Maar hoe men de examens ook inrichte, zij openen in hooge mate de deur voor geheugenwerk en zijn daardoor dikwijls een premie voor de middelmatigen. Een examen b.v. in 10 vakken voor elk van welk „voldoende” verkregen wordt, is schijnbaar een goed resultaat, maar in werkelijkheid het bewijs van wel overlegde examenstudie zonder degelijken achtergrond, en zonder eenige belofte voor de toekomst.

Voor wezenlijke vrije studie, dat is eigen studie, zijn examens de nekslag en daarom moeten de examens zooveel mogelijk worden bekort en moeten zij zooveel maar kan, berusten op den arbeid, gedurende den studietijd tot eigen oefening verricht."

Onzes inziens is nog steeds van kracht de zinsnede uit het Rapport van het Gezelschap Leeghwater in zake de studiehervorming, voorkomende in het request aan Hare Majesteit de Koningin, gedateerd November 1922:

"Een examen is een onderzoek, dat de Maatschappij eischt als garantie voor verworven kennis, en geen middel om studenten aan het werk te houden."

Ik ben van meening, dat de tijd voor andere zaken dan studie besteed, nog niet verloren behoeft te zijn, terwijl daarentegen de Technische Hoogeschool deze als volmaakt verloren beschouwt, als hebbende geen tastbare of in cijfers uitdrukbare resultaten. De nieuwe studieregeling is erop gebaseerd, deze voor de Technische Hoogeschool nuttelooze tijd te bekorten door het, — bij wijze van straf gevoelde — opleggen, van één jaar tijdverlies, zoo een student enkele maanden aan andere zaken dan zijn studie, zou besteden, om op deze wijze, een sneller gefabriceerd massa-product af te leveren.

Het groote aantal moge het verleidelijk maken, minder zorg te gaan besteden aan den enkeling, — terwijl misschien tevens de maatschappij geen behoefte heeft aan een zóó groot aantal algemeen-ontwikkelde ingenieurs, — de Technische Hoogeschool mag nooit een systeem huldigen, dat de beste dwingt langer dan noodzakelijk te blijven, — daar de student die geen gebruik maakt van de mogelijkheid tot die algemeene ontwikkeling, en zich dus op het peil stelt van een technisch ambtenaar, niet voldoende gebruik maakt van de mogelijkheid van een Instituut voor Hooger Onderwijs.

Onzes inziens is gepoogd het peil van het Hooger Onderwijs aan de geheele Technische Hoogeschool naar beneden te halen, toen bleek, dat in Nederland speciaal op **werktuigkundig gebied**, méér behoefte aan een soort wetenschappelijke M-T-S-ers bestond, dan aan geestelijk-beschaafde-ingenieurs. Het is dan ook kenmerkend, dat aan vrijwel alle andere afdelingen der Technische Hoogeschool deze nieuwe regeling bijna geheel wordt genegeerd.

Gij moet echter niet meenen, dat wij uitsluitend oog hebben voor datgene, wat wij *niet* bereikt hebben en dat wij zouden vergeten, datgene, dat wél tot stand werd gebracht en met wier hulp dit geschiedde.

Thans wil ik niet nalaten de eereleden van het Gezelschap „Leeghwater” onzen oprechten dank over te brengen voor de groote medewerking die wij steeds van hen mochten ondervinden. Weliswaar werden zij reeds om hun verdiensten voor het Gezelschap tot Eereleden benoemd, hun belangstelling voor het Gezelschap is echter in woord en daad steeds toegenomen. Wij hopen dan ook dat Gij, mijne Heeren Eereleden ons Uwe medewerking zult willen blijven verleen.

Mijne Heeren professoren. De verdiensten van een ingenieur voor het Gezelschap „Leeghwater” worden meestal afgemeten naar het aantal en de kwaliteit der voordrachten, die hij voor het Gezelschap hield, van de gelegenheid die hij gaf tot het houden van excursies, en van het beschikbaar stellen van zijn relaties tot het mogelijk maken van het practisch werken van de aanstaande Werktuigkundige Ingenieur.

Van de meesten uwer, mijne Heeren Hoogleeraren mochten wij, — naast ons eigen initiatief, — Uw zoo zeer gewaardeerde medewerkingen telkenmale ontvangen, wat betreft alle door mij genoemde punten.

Het is mij dan ook een bijzonder voorrecht U hiervoor namens het Gezelschap hartelijken dank te beuigen.

En zeer natuurlijk gaan onze gedachten dan terug naar den Heer A. Huet door wiens initiatief het Gezelschap werd opgericht den 16den December 1867 en op wiens voorstel op de Bestuursvergadering van 29 Januari 1868 het Gezelschap werd genoemd naar den grooten 17-den-eeuwer Leeghwater.

Het zou mij te ver voeren alle verdiensten van den Heer Huet voor het Gezelschap „Leeghwater” thans mede te deelen, daar deze zich uitstrekken over een periode van 1867—1899 dus 32 jaar.

In 1867, als leeraar in de Werktuigbouwkunde stichtte hij het Gezelschap om naast zijn colleges in intiemere kring met zijn leerlingen zijn vak te bespreken.

Den 3-den Mei 1869 stelde de Heer Huet zich niet langer verkiesbaar voor het Voorzitterschap, en uit zijn benoeming op 18 Mei 1869 tot Eere-Voorzitter blijkt wel, hoezeer men de oprichting van het Gezelschap waardeerde en hoe gaarne men de op- perste leiding van het Gezelschap in zijn vertrouwde handen liet berusten.

Dat de leiding van een ervaren man, ook in latere jaren als on- ontbeerlijk werd geacht, moge blijken uit het feit, dat op 18 Mei

1911 het Eere-Voorzitterschap aan Prof. ir. J. C. Dijkhoorn werd opgedragen.

Moge het voor de hand liggen de gevolgtrekking te maken dat het vak „Wateropvoerwerktuigen” hetwelk prof. Dijkhoorn doceert de aanleiding was tot zijn benoeming tot Eere-Voorzitter, — in gedachte houdend dat „Leeghwater” een beroemd polder- bemaler was, — en moge dit eenigszins waar zijn omdat het zoo bij uitstek technisch-constructieve-vak, een groote belangstelling bij den docent, voor technische quaesties vooropstelt, — ook moet de zeer groote vereering van prof. Dijkhoorn voor zijn voorganger Huet en de even groote belangstelling die hij vanaf zijn benoeming tot Hoogleeraar voor het Gezelschap „Leeghwater” heeft gekoesterd als noodzakelijk gevolg hebben gehad, dat het Gezelschap zich géén beter en hulpvaardiger Eere-Voorzitter had kunnen denken. — Moge het Gezelschap nog lange jaren onder zijn be- proefde en buitengewoon gewaardeerde leiding staan.

De afgelopen jaren hebben afwisselende bloei gekend. Le- zingen zonder tal, hebben de belangstelling van de leden over de meest verschillende onderwerpen wakker gehouden, waaronder in de laatste jaren steeds meer op de voorgrond treedt: *de Be- drijfsorganisatie*. Moge dit onderwerp, als zijnde niet constructief- technisch, door velen niet geacht worden, — de aandacht van den aanstaanden ingenieur, mag het in deze tijden zeker opeischen.

De excursies van het Gezelschap vinden in het algemeen groote belangstelling bij de leden. Dit blijkt wel uit het feit dat bij die excursies waar beperking van het aantal deelnemers noodzakelijk is de intekenlijst steeds overteekend wordt.

Enige jaren achtereen mislukte het in de Zomervacantie, om verschillende redenen, een voldoende aantal deelnemers voor een buitenlandsche excursie te vinden.

Dit mag niet geweten worden aan gebrek aan belangstelling voor de buitenlandsche industrie, doch eerder aan het nog niet gevonden hebben van het juiste tijdstip, waarop een dergelijke excursie de meeste kans van slagen zou bieden.

Geheel vreemd hieraan is evenmin, dat tegenwoordig, aler men afstudeeren kan, men zes maanden practisch werkzaam moet zijn geweest, dat is dus anderhalve maand per groote vacantie.

Mijne Heeren Leden,

De grootste medewerking die wij van U kunnen ontvangen, is dat Gij belangstelling toont voor de vergaderingen en de ex- cursies die het Gezelschap uitschrijft. Uit het bezoek aan de ver- gaderingen blijkt onmiddellijk of wij erin geslaagd zijn over een onderwerp een voordracht te doen houden, dat Uw belangstelling heeft.

Ik hoop dat ook Gij door Uwe wenschen aan het Bestuur ken- baar te maken, zult willen medewerken tot den bloei van het Ge- zelschap „Leeghwater.”

Professor van Royen,

Toen U 29 Januari 1904 in de foyer van Stads Doelen, als kapi- tein der Artillerie, Hoofdopzichter bij de Constructie Werkplaats, voor het Gezelschap „Leeghwater” een lezing hield over: „De constructie van modern Artillerie-materieel, toen heeft U niet kunnen vermoeden dat op 10 December 1927 Gij als Hoogleeraar aan de Technische Hoogeschool het Eerlidmaatschap van het Gezelschap in ontvangst zou nemen.

Edoch voor een iegelijk die op de hoogte is van het intense me- deleven dat het Gezelschap steeds van U heeft mogen ondervinden, zal het duidelijk zijn dat dit Eerlidmaatschap slechts een klein blijk van dankbaarheid is van het Gezelschap, voor de groote steun die Gij steeds voor ons geweest zijt.

Professor Dresden,

Ook U hebt voor het Gezelschap „Leeghwater” verschillende voordrachten gehouden: o.a. op 13 October 1924 over: de betrek- kingen tusschen ontwerper, vervaardiger en verbruiker, en op 8 December 1926 over: Amerikaanse Reisnotities.

Maar Gij hebt meer gedaan dan dat: Gij hebt bijvoorbeeld ook Uwe vacantieleergangen, gehouden van 19 April tot 23 April 1927, opengesteld voor de leden van het Gezelschap Leeghwater.

Wij zijn U voor deze medewerking zeer veel dank verschuldigd en prijzen ons gelukkig U, door U te benoemen tot Eerlid, aan het Gezelschap gebonden te hebben.

Professor van Royen en Professor Dresden, ik acht het een buitengewoon voorrecht dat het mij gegeven is, aan twee mijner eigen Professoren namens het Gezelschap Leeghwater de di- ploma's van Eerlidmaatschap, waartoe Gij beide op de Bui- tengewone Vergadering van 23 November j.l. bij acclamatie werd benoemd, te mogen overhandigen.

Moogt Gij nog lang aan het belang van het Gezelschap Leegh- water Uwe krachten willen wijden.

(Zie vervolg op pag. 9).

Th. VANLEIPSIG
WIJNHAVEN 1-3
DELFT

Teekenborden
haken
Driehoeken
Passerdoozen
Dictaatcahiers
Vulpenhouders

Ongetwijfeld koopt U het beste bij

W. G. V. D. HAM

Oosteinde 165 - Tel. 885

Fred. Hendrikstraat 9 -:- Oude Delft III, Tel. 157

Wij leveren U uitsluitend eerste kwaliteit
FIJNE VLEESCHWAREN EN COMESTIBLES
PRIMA KAASSOORTEN EN
DELFTSCHE ROOMBOTER

Grootste sortering:
VLEESCH- EN VISCHCONSERVEN.
!!!! LAGE PRIJZEN !!!!!

Bestellingen worden aan huis opgenomen en bezorgd. Aanbevelend.

U zélf
goed gekleed
Uw geld
goed besteed

Het voortdurend streven van onze zaak!

Couwenbergh's
kledingmagazijn

Voldersgracht 33
Telefoon 1072

Sigarenmagazijn
't Prinsenhof
Oude Delft 105

TELEFOON No. 585

GERENOMMEERDE
SIGAREN EN
SIGARETTEN
- MERKEN -

Indische Sigaretten
H. D. Mac Gillavry

Het Adres
voor import sigaren
Henry Clay - Bock

N. V.
Delftsche Stoomwasscherij
v. h. A. van Osselen

Delft, Oostsingel 151-152, Tel. 166.

SPECIAL ADRES VOOR
- DE FIJNE WASCH -

Onze nieuwste machines waarborgen onberispelijke aflevering en minimum slijtage.

Spekslagerij

Oude Kerkstraat 9
Telefoon 178

Specialiteit in fijne
VLEESCHWAREN

OPGERICHT 1863

1e KLAS ZAAK HIER
TER STEDE.

Aanbevelend,
A. M. STEIJGER.

PIANO'S

in huur
en door huur
in eigendom.

N.V. HEES & Co.

Voorstr. 38-40
DELFT

N.V. KINESIS

OFFICIAL *Ford* DEALERS

DELFT, POORTLANDLAAN

TELEFOON No. 906

UW ADRES

voor HEEREN MODES is

Gebrs. GIESSEN

MARKT 30 - Filiaal WIJNHAVEN 13
OPGERICHT 1829

C. M. Meeuwis
KAPPER

Hippolytusbuurt 37
DELFT

Parfumerieën en
Toilet-Artikelen
van de Huizen
HOUBIGANT
ROSINE COTY

SPECIALE
HEERENSALON

P. FUYKSCHOT

TELEFOON 728

HET ADRES VOOR PRIMA SCHOENEN

W. D. Meinema, Delft
Drukker-Uitgever

Verschenen:

Prof. H. TER MEULEN

en

Dr. J. HESLINGA

Nieuwe Methoden
voor Elementair-
analyse

Prijs f 1.25

Zooeven verscheen:

AANVULLING

Prijs f 0.50

Kleine Advertentiën

1-6 regels 75 cent, elke regel meer
- 12 1/2 cent bij vooruitbetaling -

GEVRAAGD: een bekwaam

TEEKENAAR

voor eenige wiskundige figuren.

Brieven onder No. 15 aan het bureau dezer.

ROOKT **A.HILLEN'S**
DELFTSCHE-POST
3 KWALITEITEN:
VORSTENLANDEN 8 CT
DELI ZANDBLAD 10 CT
HAVANA.....12 CT
ONOVERTREFBAAR

Delftsche Fotohandel

CORPSLEVERANCIER

Het juiste adres voor de Amateur
Ontwikkelen, Afdrukken, Ver-
grooten voor billijken prijs!!!!

Vakkundige Bediening!!
Fred. Alex Albers - Peperstraat 15

O. DELFT 88
TELEF. 678

FRED. J. THART

MUZIEK

KLASSIEK
MODERN
STUDIE

MUZIEK-
INSTRUMENTEN

Stoomblekerij en
Chemische Wasscherij
„Ozon”, Voorburg
Telegram-Adres: Ozon-Voorburg
Telefoon Int. 19-20

Wasscherij van alle
soorten Goederen.

SPECIALE AFDEELING
Fijngoed - Strijkerij

Volledig tarief op aanvraag
verkrijgbaar.

OVERHEMDEN
VOOR
ROK EN SMOKING

ROKVESTEN
ZIJDEN SOKKEN

W. Croon

TELEFOON 484
PEPERSTRAAT 7

Sigaren- en
Sigarettenmagazijn
H. Hekman
- Oude Delft 97 -
Naast het Hoofdgebouw

Grootste keuze
ROOKARTIKELEN.
Import - Sigaretten
Turksche-Egyptische - Amerikaansche,
Algiersche - Indische enz.

Diverse soorten Pijp-
en Sigarettentabak
Sigaren van de beste fabrieken.
Pijpen Pijpen
Concurrerende prijzen

BERVOETS

KLEEDING

IS GOED EN GOEDKOOP

DELFT - WIJNHAVEN HOEK BOTERBRUG

F^A G. C. VAN SCHIE, DELFT

Fabriek van Limonadesiropen en Mineraalwater
Groothandel in Wijnen, Bier en Gedistilleerd

Brab. Turfmarkt Nos. 30-32 - Tel. 855

Het aangewezen adres

voor goede en goed-
koop brandstoffen is

J. A. J. VAN LEEUWEN

DELFT ACHTEROM 135 - TELEFOON 10

DELFTSCHE GLAZENWASSCHERIJ EN PUIBEWASSCHING
J. G. DE JONG, Koornmarkt 30, DELFT
TELEFOON 1091.

Speciaal adres voor het dagelijks schoonmaken van Kerken,
Gestichten en Particuliere Gebouwen, binnen en buiten.
Prijzen zeer billijk - Werkvrouwen steeds voorhanden.

's-Gravenhaagsche
Manege

Rijlessen

alleen en bij combinatie.

Kazernestraat 46-48

Telefoon 13065 R. J. J. HIEMSTRA

OPGERICHT 1864

**PATISSIER, CUISINIER
GLACIER**

J. J. VANGILS
FA. GUSSENHOVEN
Binnenwatersloot 30
Telefoon No. 18

Huis van den 1sten Rang
FILIAAL:
Delfgauwsche weg 5
Telefoon No. 295

INDISCHE SPEKKOEK
Speciaal adres voor Luxe doozen bonbons
van de eerste Hollandsche en Buitenlandsche
Huizen

Weet U wel dat

F. M. D. v. d. GAAG

voor H. H. Studenten spe-
ciale tarieven voor verhu-
zingen en reparaties aan
meubelen, enz. enz. heeft

- VRAAGT PRIJSOPGAVE -

VOORSTRAAT 66^A

werkplaats
TELEFOON No. 1061
of woonplaats
:: PIET HEINSTRAT 82 ::

G. KERNER & Co.

DEN HAAG
Stationsweg 78 - Tel. 11038

BATAVIA SOERABAYA
Noordwijk 12 Toendjoengan 29
Tel. 2 Wel. Tel. 29 Simpang

INDISCHE
UITRUSTINGEN
KLEEDING NAAR MAAT

AANBEVOLEN ADRES VOOR
- H. H. STUDENTEN -

Levering naar maat van:
**Tennis-Pantalons, -Hemden
Schermcostuum voor
Dames en Heeren**
en verder benodigde Sportkleeding
RAADPLEEG DE CIRCULAIRES
VOOR ONZE SPEC. AANBIEDING

(Vervolg *Lustrum Leeghwater*.)

Na de rede van den Voorzitter en het uitreiken van de diploma's van Eerelidmaatschap van het Gezelschap aan Prof. L. A. van Royen en Prof. ir. D. Dresden, overhandigde de eere-voorzitter, Prof. ir. J. C. Dijkhoorn, na een toespraak de diploma's aan de Heeren Ir. J. H. H. Verloop, Ir. M. H. Damme Jr. en Ir. F. Muller, terwijl aan de Heeren Mr. J. Smit Azn. en Ir. S. G. Visker, die verhinderd waren de vergadering bij te wonen, de diploma's later toegezonden zouden worden.

Een telegram van hulde werd, — op voorstel van Prof. Dijkhoorn — gezonden aan Ir. C. J. Hudig, als één der oprichters van het Gezelschap.

Vervolgens ving Ir. J. Muysken, directeur van Werkspoor te Amsterdam — zijn interessante voordracht over: „De ontwikkeling der machineindustrie in Nederland”, aan.

Vóór de invoering der stoommachine en het machinale bedrijf, was in de 18de eeuw eigenlijk alles nog handwerk, zoo het smidsbedrijf onder toezicht van het smidsgilde St. Eloy.

Als het meest verwante aan de eigenlijke machineindustrie, kan de molenbouw in hout als voorlooper daarvan beschouwd worden.

De bekende historicus Wagenaar (1765), noemt vele fabrieken, als bierbrouwerijen, lakenweverijen en suikerraffinaderijen, echter slechts één „ijzergieterij” voor potten en pannen en voor groot gietwerk, op „Weesperveld” te Amsterdam. Dit kan als het begin van de latere machine-industrie beschouwd worden, want al heeft de Fransche tijd vele bedrijven te niet gedaan, toch viel, vooral door steun van Koning Willem I, na 1815 weer een opleving waar te nemen. O. a. werden in de toentertijd vereenigde Zuid- en Noord-Nederlanden, de thans wereldbekende Cockerillwerken opgericht. Ook andere in omstreeks 1825 ontstane bedrijven, hebben zich ondanks vele wederwaardigheden, weten te handhaven.

De machinefabrieken zijn steeds hulpfabrieken voor andere bedrijven en alleen waar deze ontstonden, valt de machinefabricage te constateeren, en wel in de eerste plaats ziet men dit bij de scheepvaart en scheepsbouw. Stoomschepen deden in de eerste 25 jaren der 19de eeuw hun intrede en waren de oorzaak van het ontstaan van eenige grootere bedrijven.

Nadat in 1816, 1817 en 1818 Engelsche stoomschepen ons land hadden bezocht en getracht was in Holland concessies te krijgen, werd op initiatief van den marine-officier Roentgen, — een zeer bijzonder man — in Rotterdam in 1823 de Nederlandsche Stoombootmaatschappij opgericht, waaruit tenslotte de bekende Batavialijn en ook de Hollandsche Stoomvaartmij. ontstond.

Voor de herstelling der machines richtte Roentgen op 31 Aug. 1825 het Etablissement „Feyenoord” op.

Ongeveer tegelijkertijd werd te Amsterdam opgericht de Amsterdamsche Stoombootmaatschappij door Paul van Vlissingen en op 9 Febr. 1827 — gelijkertijd als in Rotterdam —, hier de later bekende Kon. Fabriek van Stoomwerktuigen, thans „Werkspoor” geheeten.

Genoemd werden nog eenige fabrieken, als „N. V. voorheen Hk. Jonker” te Amsterdam, „Dixon” te Amsterdam, waaruit voortgekomen „De Atlas”, „Prins van Oranje”, Mij. „de Maas”, een voorlooper van de Rotterd. Droogdok Mij., van welke echter eenige weer verdwenen zijn.

Naast de scheepvaart, die stoomschepen gebruikte, ziet men een ander gebied voor de machine-industrie, namelijk de fabrieks-nijverheid.

Spreker bleef daarbij geruimen tijd stilstaan, bij de oprichting en ontwikkeling van de thans bekende firma's: „Gebrs. Stork en Co.” te Hengelo 1857, „Backer en Rueb” 1870, „de Schelde” te Vlissingen 1875 en Nering Bögel en Co. te Deventer, en komt tot de slotsom, dat tentijde dat A. Huet het Gezelschap „Leeghwater” oprichtte in 1867, het terrein van werkzaamheid voor den werktuigkundig ingenieur, en dus ook het aantal studeerenden, heel wat kleiner was, daar er toen eigenlijk maar twee fabrieken van eenigen omvang waren: Feyenoord en Kon. Fabriek te Amsterdam.

Dát het aantal ingeschrevenen voor W. I. toen niet meer dan 40 bedroeg, valt niet te verwonderen, als men zich een beeld vormt van den stand der techniek. Hoofdzaak waren stoommachines voor schepen, polderbemaling en fabrieken; apparaten voor suiker-industrie, brouwerijen enz., waarbij nog vermeld moet worden, dat de techniek en hulpmiddelen uiterst eenvoudig waren en de gebruikte stoomdruk niet hooger dan 6 atm., dikwijls 2 en 3 atm.

Alhoewel de theorie veel minder op den voorgrond kwam en bijna alles langs experimenteelen weg bereikt werd, waren de werklieden zeer goed ontwikkeld.

Vervolgens gaf spreker met behulp van cijfergegevens — van de drie oudste der groote machinefabrieken: Feyenoord, Stork

en Werkspoor — eenigszins een beeld van de ontwikkeling der industrie in Nederland.

Waarna bleek de enorme vooruitgang der metaalindustrie sinds het einde der vorige eeuw; ook al schakelt men den abnormalen toestand ontstaan door den oorlog, uit, dan toch geven de laatste 30 à 35 jaar een tot nu toe ongekennde toename te zien. De vraag komt op, wat daarvan de oorzaak kan zijn; en dan gelooft spr., dat een belangrijk aandeel, wat Holland betreft, moet gezocht worden in onze overzeesche bezittingen.

Velen zijn zich nog niet voldoende bewust, welken grooten invloed dit op ons geheele bedrijfsleven heeft.

Naast de directe winsten, die de cultuur en andere bedrijven ons land ten goede doen komen, waaronder de geheele economische verhoudingen hier verbeteren, heeft de bloei van Nederlandsch Oost-Indië een grooten invloed op al onze industrieën en niet het minst op de machine-industrie gehad. In de eerste plaats kan daarbij gelet worden op de stoomvaartmaatschappijen op Indië en in Indië: de Mij. Nederland, de Rott. Lloyd en de Kon. Paketvaart Mij. De vloten dezer maatschappijen zijn in de laatste 35 jaren enorm toegenomen, evenals de tonnage per schip; waartoe spr. vele voorbeelden aanhaalde.

Ook moet speciaal genoemd worden de Petroleumindustrie: de Kon. Petr. Mij. dagteekent van ongeveer 1885 en in nu één der grootste lichamen in de wereld en een groote besteller voor de machine-industrie.

Verder moet de suikerindustrie gemeld worden; na de crisis van 1885 voortdurend tot hooger ontwikkeling gebracht. Zoo was b.v. in 1907 een fabriek van 12000 picol al zeer groot, terwijl thans de H. V. A. drie nieuwe fabrieken bouwt, waarvan de grootste reeds 40.000 picol verwerkt, ten deele voorzien van groote turbine centrales, die de electriche stroom leveren voor de geheel electriche gedreven fabriek. Het is te begrijpen, dat de machine-industrie hier te lande als voornaamste leverancier voor deze industrieën, daardoor ook in staat is geweest zich sterk uit te breiden.

Een ander gebied zijn de ijs- en koelinstallaties. 30 jaar geleden sporadisch in Indië, heeft nu elke plaats van eenige beteekenis in elke groote cultuuronderneming, zijn ijsfabriek. In de allerlaatste tijd worden ook de op Sumatra zich ontwikkelende cultures van oliepalmen, vezelcultuur en rubber, hoe langer hoe meer een factor van belang voor onze industrieën.

Spr. stelt er bijzonder prijs op, dit nog eens speciaal te releveeren, omdat er van bepaalde zijde, en niet het minst uit sociaal democratische kringen, voortdurend geageerd wordt tegen alles wat europeesche energie en europeesch kapitaal in Indië heeft tot stand gebracht en de voorstelling wordt gewekt, alsof dit ten nadeele van het inlandsch element is geweest. Men wenscht daarom dan ook, geheel voorbijziende of die inlandsche bevolking daartoe werkelijk in staat is, aan haar de regeeringsmacht over te dragen.

Natuurlijk zal een langzame, goed geleide evolutie in die richting gaan, maar daarvoor is tijd, zeer veel tijd noodig. — Maar dit te overhaasten is een daad van zoo groote lichtzinnigheid, niet alleen voor de inlandsche bevolking zelf, maar, waar wij gezien hebben het groote belang, dat ook ons land, bijvoorbeeld de machine-industrie, bij een blijvende ontwikkeling heeft, dat de vraag rijst of die personen wel het groote verband tusschen Indië en Holland welvaart inzien. —

Zonder onze koloniën toch was onze metaalindustrie waarschijnlijk op veel te grooten leest geschoeid en zouden juist zij, die de meerderheid der Sociaaldemocratische partij vormen in de eerste plaats in hun bestaansmogelijkheid aangetast worden. —

Thans een beeld te geven van de ontwikkeling der machine-industrie, wat betreft de techniek, is niet zoo goed mogelijk, maar was, volgens Spr. detechniek 50 à 60 jaar geleden heel wat eenvoudiger, de eigenlijke groote wijzigingen hierin kwamen pas in de laatste 10 jaar van de negentiende eeuw, o. a. door toepassing van oververhitte stoom en door de ontwikkeling der electriche centrales en hand aan hand daarmee door de stoomturbine.

Een nog grooter wijziging bracht de ontwikkeling der motoren. Werd indertijd — ongeveer 40 jaar geleden door prof. Ravenek naast de heetelucht motor, de Otto gasmotor als bijzonderheid op diens bekende college beschreven. — later kwamen de gasmotor en zuiggasmotor die groote ontwikkeling kregen en een plaats als krachtwerktuig veroverden, totdat in 1893 Diesel zijn bekend woordenboekje „Theorie und Konstruktion eines rationellen Warmemotors” schreef en de mach. fabr. Augsburg na heel veel experimenten op grond van deze beschouwingen, maar toch zeer afwijkend van het daar bepleitte, in 1897 een bruikbaren Dieselmotor vervaardigd had. —

Spr. merkt op, dat Diesel oorspronkelijk het idee had kolenpoeder te gebruiken en drukken van 100 atm. toe te passen. — Werkspoor vervaardigde haar eersten Dieselmotor — 100 P.K., 2 cilindern — in 1901/1902.

In groote trekken geeft Spreker nu de groote wijzigingen in de machineindustrie zoowel op zuiver technisch als op bedrijfstechnisch gebied.

Eerst maakt hij met een enkel woord gewag van de enorme wijzigingen, die in de laatste dertig jaar hebben plaats gehad in de eischen, die den beheerder en den bedrijfstechnicus gesteld worden ten opzichte van de zorgen en behandeling van het personeel.

In de eerste plaats wordt van den bedrijfsingenieur thans geëischt, kennis van een groot aantal wettelijke voorschriften, als daar zijn de ongevallen wet, invaliditeitswet, arbeidswet e.a. Een dertig, vijf en dertig jaar geleden was op dit gebied nog niets tot stand gekomen; de eerste sociale wet, de ongevallenwet trad in werking in 1903, en overigens was men door weinig voorschriften gebonden. Hoe geheel anders is het nu.

Maar een nog veel grootere wijziging in opvattingen ontstond door het ontstaan van een georganiseerde vakbeweging.

Ik wil er even aan herinneren, dat voor 1900 van een goed georganiseerde vakvereniging nog geen sprake was. Wel bestonden er in de metaalindustrie plaatselijke verenigingen, die tot doel hadden „de loon- en arbeidsvoorwaarden” door gezamenlijk optreden te verbeteren, ten deele verenigd in het in 1893 opgerichte N. A. S., maar de eerste groote krachtproef had eigenlijk eerst plaats in 1903 bij de bekende spoorwegstaking, die echter door het zeer krachtig optreden van Dr. Abraham Kuyper geen succes kon behalen. Na eenigen tijd van inzinking ontstond toen in 1906 een geheel nieuwe toestand. Toen werd de moderne vakvereniging opgericht, men ging over tot bezoldigde bestuursleden, de verschillende vakverenigingen werden verenigd in het bekend N. V. V. als een centrale van de verspreide en geheel los van elkaar bestaande vakverenigingen. Van toen af had een zeer sterke ontwikkeling van de vakvereniging plaats. Door spr. werd deze ontwikkeling slechts ter sprake gebracht om aan te geven den invloed, welke deze op de geheele industrie had.

Terwijl voorheen elk werkgever zelfstandig de zaak regelde en de maatregelen trof, die hij in het belang zijner werklieden gewenscht achtte, gaf dit gaandeweg aanleiding tot een anderen toestand. Wel hadden verscheidene fabrieken, in de eerste plaats Gebrs. Stork en Co., en ook Werkspoor reeds gedurende vele jaren, bij de eerste sinds 1881, bij de tweede sinds 1894, een tegenwoordiging der werklieden ingesteld, waarmede de belangen der werklieden besproken werden en in samenwerking met welke een aantal nuttige instellingen tot stand kwam, als ziekenfondsen, pensioenfondsen, spaarkassen, winstuitkeeringen, maar alles werd hierbij behandeld met eigen personeel.

Langzamerhand echter eischte de steeds groeiende vakvereniging op, invloed te hebben, vooral op looneischen, en begon zij zich krachtig genoeg te voelen om haar wenschen desnoods door stakingen af te dwingen.

Vooraf gedurende den oorlog groeiden de vakbonden en vakcentrales. De metaalbewerkerbonden, die in 1913 gezamenlijk nog maar pl.m. 7500 leden hadden en in 1915, het eerste oorlogsjaar, ruim 10.000 leden, hadden in 1918 reeds 36.000 leden, een toename van pl.m. 240 % in 3 jaar.

Het was zeer begrijpelijk, dat als reactie op dezen wassenden invloed der vakverenigingen, ook de werkgevers zich aansloten, die zich ongeveer in 1918 verenigden in den metaalbond. Voor het organiseren dezer samenwerking der werkgevers, heeft de Heer Triebels, directeur der wagonfabriek van Werkspoor, zich zeer verdienstelijk gemaakt; hij is gedurende een aantal jaren de Voorzitter geweest. Hij had daarvoor eerst opgericht een normalisatiebureau, het N. A. M. (Normalisatiebureau voor Arbeidszaken in de Metaalnijverheid), dat eerst nomenclatuur en verdere gegevens normaliseerde om vergelijkbare gegevens te krijgen.

Natuurlijk vordert het lidmaatschap en nog meer het bestuur van dergelijke verenigingen een groote hoeveelheid tijd, zoowel voor de besprekingen, die herhaaldelijk moeten plaats hebben, als voor de gegevens, die moeten samengesteld worden. De werkring van den bedrijfsingenieur is door dergelijke instellingen in geheel andere banen gekomen en gaandeweg ontstaan aan de groote fabrieken speciale afdelingen, onder leiding van een specialen bedrijfsingenieur, wiens taak voor een groot deel ligt in de behandeling der loonzaken en daarmede verbonden sociale quaesties in verband met de bijzonderheden van het bedrijf. Het is te voorzien, dat dit terrein van den bedrijfsingenieur steeds meer aandacht zal vragen.

Met de gewijzigde techniek ontstonden ook geheel andere fabricage-eischen. De vroeger langzaam loopende stoommachines en lage stoomdrukken behoeften, om goed te werken, niet aan de eischen te voldoen van de tegenwoordige machine.

Zoowel de stoomturbine als de motor stelden echter geheel andere eischen aan de gebruikte materialen en de afwerking, dan wat men vroeger in het algemeen gewoon was.

Met de verbetering der werktuigen, waarmede veel nauwkeurig werk te leveren was, had ook een groote verbetering plaats in het meten. Kalibers en meetinstrumenten ontstonden, waarbij 1/100 en 1/1000 van millimeters te meten waren en waarbij men met de meettemperatuur moest rekenen. Maar de toepassing daarvan had ook een veel betere scholing van het personeel noodig gemaakt en vanzelf dreef dit naar specialiseeren van werkkrachten voor bepaalde doeleinden.

Het specialiseeren vereischt omgekeerd weer het overgaan tot de massaproductie. Voor het bereiken der vereischte nauwkeurigheid is het niet alleen noodig, dat de werkkrachten, maar ook de werktuigen gespecialiseerd zijn voor bepaalde bewerkingen. Die oefening van de werkkrachten en de kapitaaluitgaven voor de speciale werktuigen zijn alleen mogelijk, als ook een groot aantal stuks van hetzelfde gemaakt worden. En waar dat door den aard van het product niet mogelijk is, daar moet daaraan tegemoet gekomen worden, voor verschillende machines zooveel mogelijk gelijke onderdeelen te gebruiken.

Dit heeft de stoot gegeven tot de normalisatie.

Nadat spreker eenige woorden gewijd had aan de toekomst van den aanstaanden ingenieur, eindigde hij deze zeer belangrijke rede.

AGENDA.

Vrijdag 16 tot Donderdag 22 December.

DELFT.

Donderdag 22 Dec. Lustrum Mijnbouwkundige vereniging.

Doorlopend: Paramount Palace: Le vertige (Russische hartstochten)
Delfia: Irene van Colleen Moore en Watt en $\frac{1}{2}$ Watt
in De Bankiers.
Roxy: Buster Keaton in Mijn koe en ik.

DEN HAAG.

Vrijdag 16 Dec. Kon. Schouwv.: De Spooktrein (8.15)

Geb. v. K. & W.: De man van Jacqueline.

Zaterdag 17 Dec. Kon. Schouwv.: Op zicht (8.15)

Princesse Schouwv.: Fritsch Hirsch. Die keusche
Suzanna.

Diligentia: Teddy, jij en ... ik.

Zondag 18 Dec. Kon. Schouwv.: Het Politieraadsel (2 uur)

Kon. Schouwv.: Professor Bernhardt (8 uur)

Maandag 19 Dec. Kon. Schouwv.: La Traviata (It. Opera) (8 uur)

Dinsdag 20 Dec. Kon. Schouwv.: John Marlay (8 uur)

Woensdag 21 Dec. Kon. Schouwv.: M'n Vader en ik! (8 uur)

Bioscopen:

Asta: Naar den Hoogsten Top van Afrika.

Apollo: Ein Rheinisches Mädchen beim Rheinischen
Wein.

Passage: Noodlot.

Flora: De Apache Prinses.

City: Het Duel der Seksen.

Centraal: S. O. S.

Ondergeteekende wenscht toe te treden als abonné van het Officieel Orgaan van het D.S.C. en der Centrale Commissie tot behartiging der Studiebelangen van de ingeschrevenen aan de T. H.

Administratie: Hippolytusbuurt 6, Delft.

Naam:

Adres:

Datum:

Handtekening:

TECHN. HOOGESCHOOL

De rector-magnificus brengt in herinnering, dat, overeenkomstig art. 28 van het Reglement voor de Technische Hoogeschool, vastgesteld bij K. B. van 24 Juni 1905, Stbl. 215, de Kerstvacantie dit jaar zal aanvangen na afloop der namiddaglessen op Vrijdag 23 December a.s.

De lessen zullen op Dinsdag 10 Januari 1928 worden hervat.

Prof. A. F. Gips maakt bekend, dat hij tot nadere aankondiging verhinderd is college te geven en oefeningen te leiden.

Geslaagd voor het ingenieurs-examen voor electrotechnisch ingenieur: Mej. G. A. van Dooren, H. Lels, Mej. J. M. E. de Ronde Bresser.

Geslaagd voor het candidaats-examen voor civiel-ingenieur: D. Mommaal, K. E. Pomes.

Geslaagd voor het candidaats-examen voor electro-technisch ingenieur: P. W. Gombault.

VAKVEREENIGINGEN

MIJNBOWKUNDIGE VEREENIGING.

Vijfendertig jaar is het geleden, dat de Mijnbouwkundige Vereeniging werd opgericht. Ook in de laatste vijf jaren heeft zij blijk gegeven een groote levenskracht te bezitten. Het Bestuur meent daarom dit zevende lustrum op feestelijke wijze te moeten herdenken door het organiseren van voordrachten en een feestmaaltijd, en wel op Donderdag 22 December 1927.

Het volledige programma luidt aldus:

2 uur n.m. in Zaal 96 van het Instituut voor Mijnbouwkunde. Voordrachten:

Prof. Dr. Ir. H. A. Brouwer m.i., Eerelid der M. V.: „Reis-indrukken uit Japan en Rusland”.

Ir. P. Hövig Jr. m.i., Oud-hoofd van den dienst van den mijnbouw, Oud-Directeur van Gouvernements-bedrijven in Ned. Indië: „Oude Inheemsche Mijnbouw in Indië”.

Na afloop receptie.

7.30 n.m., Feestmaaltijd in Hotel-Restaurant „De Twee Steden”, Buitenhof 20, 's-Gravenhage. Kosten per couvert f 5.50. Men wordt verzocht zich uiterlijk Zaterdag 17 December op te geven bij den Secretaris of bij den Concierge van het Instituut voor Mijnbouwkunde.

Scheepsbouwkundig Gezelschap „William Froude”.

Buitengewone Vergadering op Dinsdag 20 December 1927, 14 uur, in zaal 323 van het Gebouw voor Werktuig- en Scheepsbouwkunde.

Punt van behandeling: Aanvraag Koninklijke Goedkeuring van het Gezelschap, in verband met de Handleidingenvereening en Centrale Commissie.

Gelegenheid tot bijwoning van de tewaterlating van de „Nieuw Holland” op de werf van de N. S. M. te Amsterdam, op Zaterdag 17 December 1927 ten 14 ure. Vertrek uit Delft 11.48

HET EERSTE LUSTRUM V/H. MUZIEKGEZELSCAP „HET PERSONEEL DER TECHNISCHE HOOGESCHOOL”.

Onder een groote belangstelling heeft dit wakkere gezelschap zijn eerste lustrum gevierd.

Het Gezelschap heeft met deze uitvoering getoond, dat het in staat is, een alleszins draaglijke muziek ten gehore te brengen. De uitgevoerde nummers gaven blijk van een nauwgezette be-

studeering; en ook het samenspel viel zeer te roemen.

De muzikale prestaties van het Gezelschap dwingen een des te grootere bewondering af door het feit, dat het meerendeel der leden bij de oprichting geen noot muziek kende. Het is dan ook niet te verwonderen, dat het Gezelschap bij de oprichting groote moeilijkheden heeft ondervonden. Zooals de Voorzitter in zijn openingsrede vermeldde, is het eigenlijk meerdere malen opgericht, en slechts aan het taai volhouden van enkelen is het te danken, dat het gezelschap is blijven bestaan.

Van de gelegenheid tot gelukwenschen werd een druk gebruik gemaakt. Onder meer werd het woord gevoerd door: de Rector Magnificus; de heer Korevaar namens Prof. Biezeno; de President van den Senaat van het D. S. C.; de President van de Mijnbouwkundige Vereeniging; Prof. Grutterink en namens tal van bevriende vereenigingen. Ook de andere Studenten Vakvereenigingen boden hunne gelukwenschen aan.

Ook wij wenschen ons hierbij van harte aan te sluiten.

H. M.

In nummer 9 van „De Spiegel” verscheen een vijftal vragen, betrekking hebbende op het Corps in het algemeen. Alhoewel de Redactie hierop vele antwoorden kreeg, waren deze allen fout, zoodat zij successievelijk de juiste antwoorden zal publiceren. Hieronder volgt het antwoord op de vraag omtrent de mos van het wijn-schenken op Bovenetzaal-installaties. Moge dit een aansporing zijn om alsnog betere antwoorden in te zenden.

Ter nadere verklaring volgt eerst nog een der vele foutieve antwoorden.

Foutief antwoord:

Deze mos ontstond, doordat de boveneters op den dag der Installatie bij Bestuursbesluit *geen water mochten drinken!!!*

Het juiste antwoord is:

1. Vanwaar komt de mos om bij tafelinstallaties op de bovenetzaal wijn te schenken?

Het was in 1893, dat de toenmalige Commissaris van het Consumabel, de Heer N. M. de Kanter, aan een nieuwe club, welke op de bovenetzaal kwam eten, een half fleschje Heidsieck aanbod. De Heeren waren toen niet zoo goed, of zij moesten iets terug schenken (in figuurlijken en letterlijken zin). Zij boden dan ook, aan de overige gasten op de eetzaal, eenige flesschen Sint-Emilion aan. Tusschen twee haakjes zij opgemerkt, dat deze wijn een zeer gangbaar merk was. Zij koste toen f 1.20 per flesch. Van dezen wijn kwamen altijd in het voorjaar eenige fusten aan en werden dan in de zomervacantie door het personeel zelf gebotteld. De wijn werd betrokken van de Firma de Bouzan uit Bordeaux.

Het geven van dit half fleschje Roodkap schijnt toen zoo ingeslagen te zijn, dat een volgende keer, bij de intrede van een nieuwe club, reeds een aantal flesschen Emilion op de verschillende tafels klaar stonden.

Was het bij Sint Emilion gebleven, dan had het zoo'n vaart niet geloopt.

Doch allengs werd druk uitgeoefend, om meer en beter. Langzamerhand kwam er bourgogne bij. Op 't laatst werd het bordeaux, bourgogne en champagne, waarvan het quantum zoo schrikbarend toenam, dat in den regel hij, die voor het eerst boven kwam eten, zijn kroegbeer met 30 à 40 gulden zag vermeerderd.

Het is dan ook geen wonder, dat daarover werd gesputterd. Het was zelfs van dien aard, dat men zijn misnoegen daarover in het toenmalige studentenweekblad ging uiten. Dit is de eenvoudige geschiedenis van een mos, die niet altijd even rustig plaats heeft.

De Redactie vestigt de aandacht op het feit, dat door de drukke beslommingen der laatste tijden in het vorige nummer van „De Spiegel” een vergissing is geslopen. Het artikel „Censuur” in dat nummer had namelijk moeten staan onder het hoofd „Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.” De volledige naam van den schrijver, die er onder had moeten staan, luidt H. van Mourik Broekman.

DE REDACTIE.

Passagebureau
J. de Kuysen & Zonen
 Oude Delft 229-231
 Opggericht in 1822

Agenten van de
 Rotterdamsche Lloyd
 en de Maatschappij
 „Nederland”.

Besprekt Uwe
 Indische Passage bij ons.
SPOORBILJETTEN NAAR
 :-: ALLE LANDEN. :-:

Orange 2 ct

Bleu 2½ ct

Garage de Phoenix.
 CLUBGARAGE
D.S.M.
 NAAST DE SOCIETEIT

Vertegenwoordiger

Harley Davidson
Motorrijwielen
 Uit voorraad leverbaar.

AANBEVELEND
W. ROUKEMA,
 PHOENIXSTR. 28 - TEL. 372

Rouge 3 ct

Vert 3½ ct

J. STOLK
 v. h. Firma L. H. van Dop
 Hippolytusbuurt 10
 Telefoon 159 - Delft

Aardappelen,
 Groenten, Binnen-
 en Buitenlandsche
 Vruchten

Fruitmanden

G. VAN DONK
 OUDE DELFT 10

HANDEL IN:

Rijwielen
Motoren en
Automobielen

1° kl. REP. INRICHTING
 Wegens uitbreiding
 ruime stalling voor
 motoren

Vraagt conditieën

CASSTRAL OLIE

Dak Antenne
overbodig bij
„DUCRETET“
Radio
modulateur

VRAAGT DEMONSTRATIE

Vertegenwoordiger:
J. V. Bergman
 Choorstraat 12 Tel. 662

Het verdient
 voor Corpsleden
 aanbeveling bij
 DE Corpsleve-
 rancier de be-
 noodigde

**BUREAU BOEKEN-
 KAST, LUIE STOEL**
 enz. TE KOOPEN.

Het adres is
Fa. G. en H. Ouwerling
 Choorstraat 28 Telefoon 249
 Behangerij, Meubiler-
 inrichting Stoffeederij

HAAGSCH
CONSERVATORIUM
 DIR. JAN KEYZER — TECHN. ADV. WILLEM LANDRÉ
 ROTTERDAMSCH WEG No. 1 — TELEFOON No. 11

Deze maand Inschrijving voor de
ENSEMBLE KLASSE
 onder leiding van
LEO RUYGROK

alsmede voor:
 PIANO, VIOOL, CELLO, SOLOZANG, ORGEL,
 DECLAMATIE, KUNSTDANS, SAXOPHOON,
 SLAGWERK, FLUIT, ENZ.

Drukkerij W. D. Meinema
 Hippolytusbuurt 6 - Delft

Speciaal ingericht voor
 — Dissertaties —

Verschillende tevredenheids-
 betuigingen ter inzage

Indien noodig leveren wij dissertaties in eenige dagen

Firma K. MOLENAAR
 KLEERMAKERIJ
 VOORSTRAAT 20 — TELEFOON 616

UITSLUITEND BETERE KWALITEITEN.
 BILLIJKE PRIJZEN. PRIMA COUPE.

Clean Shaving
Cutting Hair - Hot Towels

Joh. Bijlsma - Kapper - Voorstraat 12
 Telefoon 1080.

STOPHORLOGES ONONTBEERLIJK
 BIJ WEDSTRIJDEN

STEEDS IN VOORRAAD 1/5, 1/10, 1/100 SECONDE

HIPPOLYTUSBUURT 13 - FIRMA VAN DER SCHOOT - TELEFOON 599